

การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหาร
ส่วนตำบลดอนตูม อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม*

PARTICIPATION IN LOCAL POLITIC OF PEOPLE IN DON TUM
SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION, BANG LEN DISTRICT,
NAKHON PATHOM PROVINCE

กมลพร กัลยานมิตร¹, เกศริน เอกธัชกุล² และ ธนาภรณ์ กรองสติปัญญา³

Kamolporn Kalyanamitra¹, Ketsarin Ekathachakul² and Thanaporn Krongpanyapanya³

¹⁻³คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

¹⁻³Faculty of Political Science, Bangkokthonburi University, Thailand

Corresponding Author's Email: Sopha818@hotmail.com

วันที่รับบทความ : 30 มีนาคม 2568; วันที่แก้ไขบทความ 6 เมษายน 2568; วันที่ตอบรับบทความ : 7 เมษายน 2568

Received 30 March 2025; Revised 6 April 2025; Accepted 7 April 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดอนตูม อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม และ 2) ศึกษาข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดอนตูม อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากร คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดอนตูม อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม จำนวน 4,825 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกนได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 357 คน เก็บข้อมูลโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือ

Citation:

* กมลพร กัลยานมิตร, เกศริน เอกธัชกุล และ ธนาภรณ์ กรองสติปัญญา. (2568). การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดอนตูม อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม.

วารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม, 3(2), 752-768.

Kamolporn Kalyanamitra, Ketsarin Ekathachakul and Thanaporn Krongpanyapanya. (2025). Participation In Local Politic Of People In Don Tum Subdistrict Administrative Organization, Bang Len District, Nakhon Pathom Province. Journal of Interdisciplinary Social Development, 3(2), 752-768.;

DOI: <https://doi.org/10.>

Website: <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JISDIADP/>

ที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1) การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดอนตูม อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการติดตามตรวจสอบการเลือกตั้ง ($\bar{X} = 4.63$) รองลงมาคือ ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ($\bar{X} = 4.53$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการใช้สิทธิการเลือกตั้ง ($\bar{X} = 4.51$)

2) ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดอนตูม อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม พบว่า ควรมีการส่งเสริมการรณรงค์และประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางหลากหลาย การเพิ่มกิจกรรมการรณรงค์และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการเลือกตั้ง การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการประชุมที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง การสนับสนุนและกระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งมากขึ้น การปรับปรุงรูปแบบการประชาสัมพันธ์ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นได้รับการ รวมถึงการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งแก่เยาวชนและการสร้างแพลตฟอร์มออนไลน์สำหรับแจ้งข้อสงสัยเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, การเมืองท้องถิ่น, องค์การบริหารส่วนตำบลดอนตูม, จังหวัดนครปฐม

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the local politic participation of people in Don Tum Subdistrict Administrative Organization, Bang Len District, Nakhon Pathom Province, and 2) to study the suggestions for local politic participation of people in Don Tum Subdistrict Administrative Organization, Bang Len District, Nakhon Pathom Province. The research was quantitative. The population was 4,825 voters in the area of Don Tum Subdistrict Administrative Organization, Bang Len District, Nakhon Pathom

Province. The sample size was determined according to Krejci and Morgan's table, the sample size was 357 people. Data was collected using simple random sampling. The research tool was a questionnaire. Data was analyzed using percentage values, mean and standard deviation.

The research results found that: (1) the local politic participation of people in Don Tum Subdistrict Administrative Organization, Bang Len District, Nakhon Pathom Province, overall, it was at the highest level ($\bar{x} = 4.56$). When considering each aspect, it was found that the aspect with the highest average was election monitoring ($\bar{x} = 4.63$), followed by election campaigning ($\bar{x} = 4.53$), and the aspect with the lowest average was regarding the exercise of election rights ($\bar{x} = 4.51$), and (2) the suggestions for local politic participation of people in Don Tum Subdistrict Administrative Organization, Bang Len District, Nakhon Pathom Province was found that the campaigns and public relations should be promoted through various channels, increasing election campaign and public relations activities, promoting participation in political activities and meetings related to elections, supporting and stimulating citizens to participate more in elections, improving the form of public relations to be more effective had been this included organizing activities to enhance knowledge about elections for youth and creating an online platform for raising questions about elections.

Keywords: Local politic, Participation, Don Tum Subdistrict Administrative Organization, Nakhon Pathom Province

บทนำ

การมีส่วนร่วมทางการเมือง ถือเป็นองค์ประกอบหนึ่งในการขับเคลื่อนระบอบประชาธิปไตยให้ไปสู่แก่นแท้ของระบอบการเมืองการปกครองที่เป็นของประชาชน โดย

ประชาชนและเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง (สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2558) และประชาธิปไตยท้องถิ่นเป็นรากฐานสำคัญของระบอบประชาธิปไตย การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนา ตรวจสอบการใช้อำนาจ และสร้างความโปร่งใส หรือกล่าวได้ว่า การปกครองท้องถิ่นเป็นส่วนหนึ่งทำให้เกิดการพัฒนาทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ความเข้มแข็งของการปกครองจะเกิดขึ้นได้จะต้องเกิดจากการมีส่วนร่วมของประชาชน การส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งจึงเป็นส่วนสำคัญในการที่ส่งเสริมระบบการเมืองให้มีความเป็นประชาธิปไตยและก่อให้เกิดการพัฒนาประชาธิปไตยได้อย่างยั่งยืน โดยเฉพาะการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นอันเป็นพื้นฐานสำคัญในการที่จะทำให้ประชาชนเกิดการเรียนรู้ทางการเมืองโดยการมีส่วนร่วม การเลือกตั้ง สมาชิกสภาท้องถิ่นเป็นการเมืองที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนในท้องถิ่นมากที่สุด ในอดีตที่ผ่านมา ประชาชนในท้องถิ่นจะมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นของตนเองน้อยมาก การมีส่วนร่วมที่เป็นรูปธรรม คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น แต่เมื่อเลือกตั้งเสร็จสิ้น มีสมาชิกสภาท้องถิ่น มีคณะผู้บริหารหรือผู้บริหารท้องถิ่นแล้ว ประชาชนจะไม่มีส่วนร่วมอย่างอื่นเลย ในกรณีที่ประชาชนสนใจจะมีส่วนร่วมในการปฏิบัติก็พบว่า ไม่มีช่องทางที่เปิดให้ประชาชนทำอะไรได้มากนัก ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดพลัง ขาดความร่วมมือ และขาดความสนใจจากประชาชนส่งผลให้การปกครองท้องถิ่น ซึ่งเป็นการปกครองของคนในท้องถิ่นเองประสบความล้มเหลว (บุศรา โพธิสุข, 2559)

องค์การบริหารส่วน ตำบลดอนตูม อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม มีเขตรับผิดชอบเนื้อที่ประมาณ 24 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 15,000 ไร่ มี 11 หมู่บ้าน ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดอนตูม พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบ อากาศร้อนชื้น มีลำคลองธรรมชาติและคลองชลประทาน ไหลผ่านส่งน้ำเข้าพื้นที่การเกษตร เพียงพอตลอดปี พื้นที่มีความอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การทำการเกษตรและ การเลี้ยงสัตว์ (องค์การบริหารส่วนตำบลดอนตูม, 2565) ถือได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลดอนตูม เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพ แต่การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนยังอยู่ในระดับที่ต่ำ เนื่องจากในอดีตประชาชนมีบทบาทจำกัดในเวทีการเมืองท้องถิ่น อำนาจการตัดสินใจมักกระจุกตัวอยู่ที่กลุ่มบุคคลหรือครอบครัวที่มีอิทธิพล อีกทั้งโครงสร้างทางสังคม วัฒนธรรม ประเพณี และค่านิยมของประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่สนับสนุนการมีส่วนร่วมทางการเมือง ท้องถิ่นอย่างเต็มที่

ประชาชนส่วนใหญ่มีรายได้น้อย ต้องทำให้ต้องทำมาหากินจึงไม่มีเวลาในการศึกษา ติดตาม และมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น นอกจากนี้ ระบบการเมืองท้องถิ่นเองก็ยังมีข้อขัดข้อง เข้าใจ ยาก ประชาชนขาดข้อมูลข่าวสาร และช่องทางในการมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อการพัฒนา การตรวจสอบ การใช้อำนาจ และความโปร่งใสของการบริหารท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลดอนตูม ต้องมีการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนให้มากขึ้น โดยการเพิ่มการเข้าถึงข้อมูลและการสื่อสารให้ง่ายขึ้น สร้างช่องทางให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารส่วนตำบลได้ง่ายๆ และสร้างโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเมืองท้องถิ่น อีกทั้งยังควรส่งเสริม การศึกษาและการเรียนรู้เกี่ยวกับการเมืองให้กับประชาชน เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและความ รับผิดชอบในการมีส่วนร่วมในการบริหารส่วนตำบลดอนตูมอย่างเต็มที่ ด้วยการทำเช่นนี้จะช่วย เสริมสร้างความโปร่งใส ความเป็นธรรม และความเชื่อมั่นในการบริหารส่วนตำบลให้ดียิ่งขึ้นได้ และสร้างพื้นที่ที่เอื้อต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนในอนาคต

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมี ส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดอนตูม อำเภอ บางเลน จังหวัดนครปฐม เพื่อนำผลวิจัยไปใช้ในการพัฒนาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนในท้องถิ่นให้เติบโตมากขึ้นในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหาร ส่วนตำบลดอนตูม อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
- 2) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลดอนตูม อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

ไพโรจน์ พลเพชร และชลัท ประเทืองรัตน (2556) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การที่ประชาชนมีบทบาทในกระบวนการริเริ่มจัดทำนโยบาย การกำหนดสู่การ ปฏิบัติ การติดตามตรวจสอบนโยบายและการประเมินผลนโยบาย และจันทนา สุทธิจารี

(2558) ได้ให้ความหมายการมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชน ตามสิทธิที่ระบบการเมืองและกฎหมายกำหนดให้กระทำได้ เป็นการกระทำที่จะเกิดขึ้นจากความสมัครใจของประชาชน เพื่อให้มีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายของรัฐ Cumming and Worley (2005) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองว่าประชาชนสามารถกระทำได้ในลักษณะสำคัญ 5 ประการ คือ

1. การเลือกตั้ง (Election) หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองได้โดยการสมัครรับเลือกตั้งและการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง (Vote) เท่ากับเป็นการแสดงถึงสิทธิของประชาชนที่จะมีโอกาสในการตัดสินใจ หรือเลือกตั้งตัวแทนเข้าไปทำหน้าที่แทนตนทางการเมือง ตลอดจนโอกาสที่ตนจะเสนอตัวเข้าไปทำหน้าที่ทางการเมืองเสียเอง

2. การมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง (Political Party) เป็นวิธีการที่จะทำให้ประชาชนผู้เป็นสมาชิกพรรคการเมือง ได้มีสิทธิมีเสียงอันสำคัญที่จะกำหนดนโยบายทางการเมืองร่วมกัน ตลอดจนดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายด้วยการควบคุมและตัดสินใจแก้ปัญหาาร่วมกันมิใช่การเมืองเป็นเรื่องของบุคคลหนึ่งบุคคลใดและทำให้การเมืองเป็นของประชาชนทุกคน

3. การแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ (Public Opinion) การแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะนี้ เป็นวิธีการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นความต้องการการวิพากษ์วิจารณ์ต่าง ๆ ในทางการเมือง อาจกระทำได้โดยวิธีการพูด การเขียน โดยผ่านสื่อมวลชน ต่าง ๆ หรือการพูดต่อสาธารณะก็ตาม ดังนั้น จึงเป็นวิธีการที่ประชาชนจะได้มีบทบาทหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองได้เป็นอย่างดี

4. การรวมกลุ่มผลประโยชน์ (Interest Group) การรวมกลุ่มผลประโยชน์เป็นสิ่งสำคัญต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองมาก เพราะกลุ่มผลประโยชน์นี้จะเกิดขึ้นจากการที่บุคคลหรือคนที่มีอาชีพ หรือผลประโยชน์ร่วมกันมารวมตัวกันกำหนดนโยบายและรักษาผลประโยชน์ของตนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การเสนอความคิดเห็น การติดต่อขอร้องต่อรัฐบาลให้ดำเนินการ ตลอดจนคัดค้านหรือแสดงการตอรองในประเด็นสาธารณะ (Public Issue) ต่าง ๆ

5. การแสดงออกด้วยการกระทำ (Direst Action) การแสดงออกด้วยการกระทำนี้ เท่ากับเป็นการบ่งชี้ความต้องการอย่างหนึ่งอย่างใดของประชาชนที่มีต่อประเด็นสาธารณะหรือประเด็นของการเมือง (Political Issue) อาจจะเป็นการคัดค้านหรือการสนับสนุนการกระทำของรัฐบาลเรื่องหนึ่งเรื่องใดก็ได้และการกระทำนั้น ๆ ก็อาจทำได้ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การเดินขบวน (Demonstration) การนั่งประท้วง (Sit -Ins) และการเดิน (Marching) เป็นต้น

2. แนวคิดเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

Pateman (1970) กล่าวว่าประชาธิปไตย หมายถึง วิธีทางการเมืองหรือการจัดแจงทางการเมืองในระดับชาติที่บรรดาผู้นำทางการเมืองจำต้องแข่งขันกันเพื่อได้รับเสียงสนับสนุน โดยการเลือกตั้งเป็นระยะเวลาและอย่างเสรีจากประชาชน การเลือกตั้งนั้นจำต้องยึดหลักความเสมอภาคและทั่วถึง ประชาชนจำเป็นที่จะต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในทางการเมืองในระดับต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเลือกผู้กำหนดนโยบายทางการเมือง และในการควบคุมผู้กำหนดนโยบายนั้นให้เป็นไปตามความต้องการของประชาชน โดยสุจิต บุญบงการ (2557) ได้กล่าวว่า ปัจจัยที่จะทำให้เป็นประชาธิปไตยอย่างสมบูรณ์ประชาชนต้อง มีลักษณะดังนี้ (1) การพัฒนาตนเอง (2) รู้จักใช้สิทธิและเสรีภาพในเชิงสร้างสรรค์ (3) มีความรับผิดชอบ (4) มีวินัยในตนเอง (5) เสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม (6) การใช้สติปัญญาและเหตุผล

Plato and Aristotle (อ้างถึงใน วิวัฒน์ เอี่ยมไพรวัน และอมร รักษาสัตย์, 2556) ได้เสนอแนวคิดทางการเมืองอย่าง ไว้ประการหนึ่งว่า ความมั่นคงของระบบการปกครองแบบหนึ่งแบบใดย่อมขึ้นอยู่กับคนที่คนในสังคมนั้นมีจิตใจที่จะส่งเสริมต่อการปฏิบัติให้เป็นไปตามการปกครองแบบนั้น ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นระบบประชาธิปไตยในสหรัฐฯ หรือเป็นระบบเผด็จการแบบคอมมิวนิสต์ ในสหภาพโซเวียต ดังนั้นการปกครองแบบประชาธิปไตยจะประสบความสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อคนส่วนมากทั้งที่เป็น ฝ่ายปกครองและฝ่ายผู้ที่อยู่ใต้ปกครองมีจิตใจเป็นประชาธิปไตย

3. แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองท้องถิ่น

บุสตี ไชยสุโพธิ์ (2555) กล่าวว่า การกระจายอำนาจ หมายถึง การถ่ายโอนอำนาจการตัดสินใจ ทรัพยากร และภารกิจ จากภาครัฐส่วนกลาง ให้แก่องค์กรอื่นใด ไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐส่วนภูมิภาค องค์กรอิสระ องค์กรท้องถิ่น องค์กรเอกชน โดยเฉพาะภาคประชาชนไปดำเนินการแทน ซึ่งการถ่ายโอนดังกล่าว อาจจะมีลักษณะเป็นการถ่ายโอนเฉพาะภารกิจ ซึ่งเป็นการแบ่งภารกิจ ให้แก่องค์กรที่ได้รับการกระจายอำนาจดำเนินการ หรือ เป็นการถ่ายโอนโดยยึดพื้นที่เป็นหลัก ซึ่งเป็นการแบ่งพื้นที่เป็นหน่วยงานย่อยในการดำเนินการ

พีรสิทธิ์ คำนวนศิลป์ และศุภวัฒน์กร วงศ์ธนสุ (2559) กล่าวถึงลักษณะและความสำคัญของการกระจายอำนาจมีดังต่อไปนี้

1. การเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครองการบริหาร จัด การ การบริหารงานบุคคล และการเงินการคลังของตน

2. การบริหารราชการแผ่นดินและการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น รัฐกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตัดสินใจในกิจกรรมมากขึ้น เพียงแค่กำกับควบคุมดูแลให้การสนับสนุนส่งเสริมด้านเทคนิควิชาการ และตรวจสอบติดตามประเมินผล

3. การมีประสิทธิภาพการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดให้บริการสาธารณะให้ดีขึ้นกว่าเดิม มีคุณภาพมาตรฐาน มีความโปร่งใส และมีประสิทธิภาพ

4. แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งท้องถิ่น

การเลือกตั้งจึงเป็นข้อบ่งบอกถึงการปกครองแบบการกระจายอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นปกครองตนเอง เป็นกระบวนการสรรหาผู้ปกครองหรือผู้นำท้องถิ่นโดยสันติวิธีโดยการเลือกบุคคลในท้องถิ่นเข้ามาเป็นผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น ซึ่งบุคคลดังกล่าวจะต้องเป็นที่รู้จักและเข้าใจท้องถิ่นเป็นอย่างดี มีอุดมการณ์ มีความเสียสละต่อส่วนรวมโดยการอุทิศตนเข้ามารับใช้ประชาชนในการบริหารท้องถิ่นให้เกิดการพัฒนาในด้านต่าง ๆ จึงจะถือได้ว่าการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นบรรลุเป้าหมายที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ ซึ่งตามหลักของการเลือกตั้ง ประชาชนจึงควรที่จะเลือกผู้แทนของตนด้วยหลักเหตุผล และใช้ดุลยพินิจในการเลือกคนให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเองและส่วนรวมให้มากที่สุด (โกวิทย์ พวงงาม และอลงกรณ์ อรรถแสง, 2557) ซึ่งการเลือกตั้งผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยตรงของประชาชน ได้แก่ (1) ก่อให้เกิดการแบ่งอำนาจที่ชัดเจนระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ ทำให้ผู้บริหารมีความเป็นอิสระมากขึ้น ทำให้เกิดภาวะผู้นำ (2) เป็นการเพิ่มทางเลือกให้กับประชาชนในเชิงปริมาณเพราะมีผู้สมัครมากขึ้น และเป็นการเพิ่มในเชิงคุณภาพเพราะมีการแข่งขันกันนโยบายที่ชัดเจน เป็นรูปธรรมและเข้าใจง่าย (3) เป็นการเพิ่มระบบความรับผิดชอบให้กับผู้บริหารท้องถิ่นเป็นการกดดันให้ผู้บริหารท้องถิ่นมีความระมัดระวังในการทำงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ พื้นที่วิจัย คือ องค์การบริหารส่วนตำบลดอนตูม อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดอนตูม อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม จำนวน 4,825 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลดอนตูม, 2566)

กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 357 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองขึ้นเอง โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา และอาชีพ โดยมีลักษณะเป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดอนตูม อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ใน 3 ด้าน ดังนี้ ด้านการรณรงค์การเลือกตั้ง ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง และด้านการตรวจสอบติดตามการเลือกตั้ง มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open-ended Form) เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากองค์การบริหารส่วนตำบลดอนตูม อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม เพื่อขออนุญาตเข้าทำการเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้ง 357 คน ตามที่กำหนดไว้ในการทำวิจัย

4. สถิติที่ใช้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

1. มีผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 51.26 และเพศชาย จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 48.74 มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 33.05 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือน จำนวน 187

คน คิดเป็นร้อยละ 52.38 มีระดับการศึกษาประถมศึกษา จำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 52.94 และมีอาชีพเกษตรกรรวม จำนวน 244 คน คิดเป็นร้อยละ 68.35

2. การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดอนตูม อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการติดตามตรวจสอบการเลือกตั้ง ($\bar{x} = 4.63$) รองลงมาคือ ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ($\bar{x} = 4.53$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการใช้สิทธิการเลือกตั้ง ($\bar{x} = 4.51$)

2.1 ด้านการรณรงค์และการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ท่านติดตามการรณรงค์และประชาสัมพันธ์หาเสียงการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจากรถยนต์ประชาสัมพันธ์ ($\bar{x} = 4.83$) รองลงมาคือ ท่านติดตามการรณรงค์และประชาสัมพันธ์หาเสียงการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจากวิทยุหรือหออกระจายข่าวหมู่บ้าน ($\bar{x} = 4.55$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ท่านร่วมรณรงค์ประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ผู้อื่นดูการปราศรัยหาเสียงของผู้รับสมัครรับเลือกตั้งหรือพรรคการเมือง ($\bar{x} = 4.44$)

2.2 ด้านการเมืองการเลือกตั้ง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ท่านได้ไปใช้สิทธิการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ($\bar{x} = 4.81$) รองลงมาคือ ท่านได้ไปใช้สิทธิการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน ($\bar{x} = 4.48$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ท่านเคยร่วมพูดคุย สนทนากับสมาชิกในครอบครัวหรือกับคนอื่น ๆ เกี่ยวกับการเลือกตั้ง ($\bar{x} = 4.38$)

2.3 ด้านการติดตามตรวจสอบการเลือกตั้ง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ท่านเคยร่วมประชุมวางแผน ติดตาม ตรวจสอบเกี่ยวกับการเลือกตั้งของการเมืองท้องถิ่น ($\bar{x} = 4.83$) รองลงมาคือ ท่านติดตามดูการนับคะแนนการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ($\bar{x} = 4.78$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านมีส่วนร่วมตรวจสอบ ติดตาม พฤติกรรมของคณะกรรมการการเลือกตั้งขององค์การบริหารส่วนตำบล ($\bar{x} = 4.37$)

3. ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดอนตูม อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม พบว่า การส่งเสริมการรณรงค์และ

การประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางที่หลากหลาย ได้รับการสนับสนุนสูงสุดจากประชาชน โดยมีจำนวนความถี่ 99 คน คิดเป็นร้อยละ 27.7 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการประชุมที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง ได้รับการสนับสนุนในอันดับที่สอง โดยมีจำนวนความถี่ 89 คน คิดเป็นร้อยละ 24.9 การเพิ่มกิจกรรมการรณรงค์และประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งและการเมืองท้องถิ่น ได้รับความสนใจในอันดับที่สาม โดยมีจำนวนความถี่ 69 คน คิดเป็นร้อยละ 19.3 การสนับสนุนและกระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งมากขึ้น ได้รับการสนับสนุนในอันดับที่สี่ โดยมีจำนวนความถี่ 51 คน คิดเป็นร้อยละ 14.3 การปรับปรุงรูปแบบการประชาสัมพันธ์ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ได้รับการสนับสนุนในอันดับที่ห้า โดยมีจำนวนความถี่ 45 คน คิดเป็นร้อยละ 12.6 และข้อเสนอแนะในหมวด “อื่น ๆ” เช่น การจัดกิจกรรมให้ความรู้แก่เยาวชนเกี่ยวกับการเลือกตั้ง และการสร้างแพลตฟอร์มออนไลน์สำหรับการแจ้งข้อสงสัยเกี่ยวกับการเลือกตั้ง มีจำนวนความถี่ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.1

อภิปรายผล

งานวิจัยนี้พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดอนตูม อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการติดตามตรวจสอบการเลือกตั้ง รองลงมาคือ ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการใช้สิทธิการเลือกตั้ง ตามลำดับ ดังนี้

การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดอนตูม อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ด้านการรณรงค์หาเสียงการเลือกตั้ง พบว่า ท่านติดตามการรณรงค์และประชาสัมพันธ์หาเสียงเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลจากกรณยนต์ ประชาสัมพันธ์ มีการติดตามการรณรงค์และประชาสัมพันธ์หาเสียงเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลจากวิทยุหรือหอกระจายข่าวหมู่บ้าน และมีส่วนร่วมในการช่วยหาเสียงในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อชิระ บุญตรีรัตน์ (2565) เรื่องการมีส่วนร่วมการเลือกตั้งทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเทศบาลตำบลหนองไม้งาม อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมการเลือกตั้งทางการเมือง

ท้องถิ่นของประชาชนในเทศบาลตำบลหนองไม้จาม อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งสามารถเรียงตามลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านการรณรงค์การหาเสียงเลือกตั้ง ด้านการใช้สิทธิการเลือกตั้งและด้านการตรวจสอบติดตามการเลือกตั้ง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดอนตูม อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ด้านการเมืองการเลือกตั้ง พบว่าท่านได้ไปใช้สิทธิการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีการไปใช้สิทธิการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน และเคยร่วมพูดคุย สนทนากับสมาชิกในครอบครัวหรือกับคนอื่น ๆ เกี่ยวกับการเลือกตั้ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนาวินทร์ อร่ามจันทร์ (2565) เรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลนางบวช อำเภอดงนาทับ จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลนางบวช อำเภอดงนาทับ จังหวัดสุพรรณบุรี อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นด้านการเลือกตั้ง ด้านการแสดงความคิดเห็น และด้านการจัดตั้งและรวมกลุ่มผลประโยชน์อยู่ในระดับมากทุกด้าน

การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดอนตูม อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ด้านการติดตามตรวจสอบการเลือกตั้ง ผลการวิจัยพบว่า มีการทำนุเคยร่วมประชุมวางแผน ติดตาม ตรวจสอบเกี่ยวกับการเลือกตั้งของการเมืองท้องถิ่นมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งการเมืองท้องถิ่น และติดตามการประกาศผลคะแนนเลือกตั้งขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชญาพัฒน์ น้อยนา (2564) เรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองปู่เจ้าสมิงพราย อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองปู่เจ้าสมิงพราย อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านติดตามกระบวนการเลือกตั้งอยู่ในระดับมาก ด้านการเป็นฐานคะแนนเสียงและการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งอยู่ในระดับมาก และด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดอนตูม อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม พบว่า การส่งเสริมการรณรงค์และการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางที่หลากหลาย ได้รับการสนับสนุนสูงสุดจากประชาชน การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการประชุมที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง ได้รับการ

สนับสนุนในอันดับที่สอง การเพิ่มกิจกรรมการณรงค์และประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งและการเมืองท้องถิ่น ได้รับความสนใจในอันดับที่สาม การสนับสนุนและกระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งมากขึ้น ได้รับการสนับสนุนในอันดับที่สี่ การปรับปรุงรูปแบบการประชาสัมพันธ์ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ได้รับการสนับสนุนในอันดับที่ห้า และ ข้อเสนอแนะในหมวด “อื่น ๆ” เช่น การจัดกิจกรรมให้ความรู้แก่เยาวชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งและการสร้างแพลตฟอร์มออนไลน์สำหรับการแจ้งข้อสงสัยเกี่ยวกับการเลือกตั้ง เป็นต้น สอดคล้องกับการศึกษาของ วรรัชชล สุขชาติะ (2564) เรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของประชาชนเขตเทศบาลนครนครราชสีมา กรณีศึกษาการ เลือกตั้งเมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2564 เทศบาลนครนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า เทศบาลนครนครราชสีมา ต้องให้ความสำคัญในการประชาสัมพันธ์เพื่อรณรงค์ให้ประชาชนมาเลือกตั้งและปรับปรุงพัฒนาช่องทางการสื่อสารกับประชาชนให้มากขึ้นกว่าเดิม อาทิ การใช้สื่อออนไลน์ การทำแผ่นพับ และป้ายประชาสัมพันธ์

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 1 สรุปองค์ความรู้ใหม่

จากภาพที่ 1 แสดงให้เห็นถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลดอนตูม แบ่งออกเป็น 3 ประเด็นหลัก ได้แก่

1. ปัจจัยส่งเสริมการมีส่วนร่วม ประชาชนส่วนใหญ่แสดงออกถึงความตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยเฉพาะการติดตามข่าวสารและการเลือกตั้งสะท้อนให้เห็นถึงความสนใจในกิจการสาธารณะของชุมชน

2. ปัจจัยยับยั้งการมีส่วนร่วม แม้จะมีปัจจัยบวก แต่ยังมีอุปสรรคบางประการที่ขัดขวางการมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ เช่น การขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการทางการเมือง และขาดช่องทางในการมีส่วนร่วมอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งส่งผลให้ประชาชนบางส่วนยังไม่กล้าเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเต็มที่

3. แนวทางการพัฒนา เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมที่มากขึ้น ควรเน้นการพัฒนาหรือเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย การจัดกิจกรรมให้ความรู้ และการสร้างเวทีสำหรับการมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะช่วยให้ประชาชนเข้าใจกระบวนการทางการเมืองมากขึ้น และมีโอกาสแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี

การนำข้อมูลเหล่านี้ไปวิเคราะห์และวางแผนการดำเนินงาน จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาประชาธิปไตยในพื้นที่

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยสรุปได้ว่า ประชากรที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 51.26 และเพศชายจำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 48.74 โดยมีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี มากที่สุด จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 33.05 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือน จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 52.38 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่เป็นระดับประถมศึกษา จำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 52.94 และมีอาชีพเกษตรกรรวมจำนวน 244 คน คิดเป็นร้อยละ 68.35 สำหรับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดอนตูม อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.56$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการติดตามตรวจสอบการเลือกตั้ง ($\bar{x} = 4.63$) รองลงมาคือด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ($\bar{x} = 4.53$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการใช้สิทธิการเลือกตั้ง ($\bar{x} = 4.51$) ในด้านการรณรงค์และการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.53$) โดยประชาชนติดตามการรณรงค์ผ่านรถยนต์ประชาสัมพันธ์มาก

ที่สุด ($\bar{x} = 4.83$) รองลงมาคือผ่านวิทยุหรือหอกระจายข่าวหมู่บ้าน ($\bar{x} = 4.55$) และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในด้านการร่วมรณรงค์ให้ผู้อื่นดูการปราศรัยหาเสียง ($\bar{x} = 4.44$) ในด้านการเมืองการเลือกตั้งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.51$) โดยประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมากที่สุด ($\bar{x} = 4.81$) รองลงมาคือการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน ($\bar{x} = 4.48$) และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในด้านการพูดคุยเกี่ยวกับการเลือกตั้งกับครอบครัวหรือคนรอบข้าง ($\bar{x} = 4.38$) ในด้านการติดตามตรวจสอบการเลือกตั้งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.63$) โดยประชาชนเคยร่วมประชุมวางแผนติดตามตรวจสอบการเลือกตั้งของการเมืองท้องถิ่นมากที่สุด ($\bar{x} = 4.83$) รองลงมาคือการติดตามดูการนับคะแนนเลือกตั้ง ($\bar{x} = 4.78$) และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในด้านการตรวจสอบพฤติกรรมของคณะกรรมการการเลือกตั้งขององค์การบริหารส่วนตำบล ($\bar{x} = 4.37$) สำหรับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นพบว่าประชาชนให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการรณรงค์และประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางที่หลากหลายมากที่สุด โดยมีจำนวนความถี่ 99 คน คิดเป็นร้อยละ 27.7 รองลงมาคือการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการประชุมที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 24.9 และการเพิ่มกิจกรรมการรณรงค์และประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งและการเมืองท้องถิ่น จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 19.3 นอกจากนี้ ประชาชนยังเสนอให้มีการสนับสนุนและกระตุ้นให้มีส่วนร่วมในการเลือกตั้งมากขึ้น จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 14.3 และการปรับปรุงรูปแบบการประชาสัมพันธ์ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 12.6 รวมถึงข้อเสนออื่น ๆ เช่น การให้ความรู้แก่เยาวชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งและการสร้างแพลตฟอร์มออนไลน์สำหรับการแจ้งข้อสงสัยเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ซึ่งมีจำนวนความถี่ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.1

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1) องค์การบริหารส่วนตำบลดอนตูม อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ควรส่งเสริมหรือเพิ่มช่องทางให้ประชาชนรับรู้ข่าวสารทางการเมือง หรือการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง เช่น การประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้ข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งถึงกลุ่มประชาชนให้มากที่สุด และการจัดกิจกรรมรณรงค์การเลือกตั้งที่จัดขึ้น เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการเลือกตั้งยิ่งขึ้น

2) การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดอนตูม อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ควรส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทในการร่วม

รณรงค์การเลือกตั้งให้มากยิ่งขึ้น ซึ่งอาจดำเนินการในลักษณะการบูรณาการกิจกรรมร่วมกับกลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในเขตตำบล

3) องค์การบริหารส่วนตำบลดอนตูม อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ควรนำข้อมูลส่วนนี้ไปใช้ในการวางแผน ในการกระตุ้นหรือส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมหรือมีบทบาทในชุมชน มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดอนตูม อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม เพื่อส่งเสริมให้เกิดการพัฒนากระบวนการประชาธิปไตยอย่างแท้จริง

2) ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดอนตูม อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ซึ่งจะเป็นข้อมูลให้องค์การบริหารส่วนตำบลไปวางแผนและดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรม

3) ศึกษาเชิงคุณภาพเพิ่มเติม เพื่อให้ได้ภาพที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้นำชุมชนและประชาชนทั่วไป เพื่อทำความเข้าใจถึงแรงจูงใจ อุปสรรค และความคาดหวังของประชาชนในการมีส่วนร่วม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบายส่งเสริมการมีส่วนร่วมที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน

เอกสารอ้างอิง

โกวิทย์ พวงงาม และอลงกรณ์ อัครแสง. (2557). คู่มือมิติใหม่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้ง. โดยตรงของประชาชน. กรุงเทพมหานคร: เสมาธรรม.

จันทนา สุทธิจारी. (2558). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเมืองการปกครองไทยตามรัฐธรรมนูญฉบับ ประชาชน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ วี.เจ. พรินต์ติ้ง.

ชญาพัฒน์ น้อยนา. (2564). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองปู่เจ้าสมิงพราย อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ. ใน วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัยเกริก.

บุสดี ไชยสุโพธิ์. (2555). การกระจายอำนาจ. เรียกใช้เมื่อ 18 ตุลาคม 2566 จาก <https://www.gotoknow.org/posts/323219>.

- พีรสิทธิ์ คำนวนศิลป์ และศุภวัฒน์กร วงศ์นวสุ. (2559). การวิจัยปฏิบัติการทางการพัฒนาสังคม. ขอนแก่น: โรงพิมพ์พระธรรมขันธ์.
- ไพโรจน์ พลเพชร และชลัท ประเทืองรัตนา. (2556). คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชนในการประชาพิจารณ์. กรุงเทพมหานคร: โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปฏิรูป.
- วรรณชล สุขชาติ. (2564). การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของประชาชนเขตเทศบาลนครนครราชสีมา กรณีศึกษาการ เลือกตั้งเมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2564 เทศบาลนครนครราชสีมา. ใน การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองและการจัดการ) สาขาวิชาการเมืองและการจัดการ สำหรับนักบริหาร. คณะรัฐศาสตรมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิวัฒน์ เอี่ยมไพรวัน และ อมร รักษาสัตย์. (2556). การเมืองกับประชาชน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ วี.เจ.พรินต์.
- สุจิต บุญบงการ. (2557). พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของคนไทย. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อนาวินทร์ อร่ามจันทร์. (2565). การมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลนางบวช อำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี. ใน วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อชิตะ บุญตรีรัตน์. (2565). การมีส่วนร่วมการเลือกตั้งทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลหนองไผ่งาม อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์. ใน วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- Cummings, T. G. & Worley, C. G. (2005). Organization Development and Change. (8th ed.). Ohio: Thomson South-Western.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607–610.
- Pateman, C. (1970). Participation and Democratic Theory. Cambridge: Cambridge.